

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa "G." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z.

przeciwko J. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 4 grudnia 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej;

2. zasądza od "G." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz J.S. kwotę 7500 zł (siedem tysięcy pięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 4 grudnia 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację „G.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z 5 czerwca 2018 r., którym oddalono powództwo o zapłatę przeciwko J. S. oraz orzekł o kosztach procesu.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła powódka, powołując się na naruszenie art. 509 § 1 K.c. w zw. z art. 28 ust. 1 ustawy z 4 lutego 2011 r. - Prawo prywatne międzynarodowe (dalej „p.p.m.”) w zw. z art. 14 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008

z 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I), art. 519 § 1 K.c. w zw. z art. 28 ust. 1 p.p.m. oraz art. 65 § 1 k.c. w zw. z art. 72 § 1 K.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona wart. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

3. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie,

nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

5. Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wskazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna z uwagi na to, że Sąd Apelacyjny naruszył prawo materialne, stosując wyłącznie prawo polskie i pomijając normy prawa kolizyjnego wskazujące jednoznacznie na konieczność zastosowania prawa obcego - prawa holenderskiego. Sąd drugiej instancji, w ocenie skarżącej, dokonał również wykładni oświadczeń woli stron zawartych w korespondencji mailowej z 30 lipca 2010 r. oraz z 19 sierpnia 2010 r. w sposób sprzeczny z ich treścią oraz okolicznościami sprawy, przez co naruszył art. 65 § 1 k.c.

6. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się również, że dla stwierdzenia, że w sprawie wystąpiła przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący powinien był wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien był przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2013 r., III SK 4/13, niepubl.).

7. Skarżąca nie przedstawiła dostatecznych argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Nie stanowi wykazania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. argumentacja skarżącej dotycząca nierozważenia przez Sąd drugiej instancji zastosowania norm prawa obcego - prawa holenderskiego. W rozpoznawanej sprawie powódka domagała się od pozwanego, kwoty uiszczonej na jego rzecz w związku z wykonaniem umowy zawartej przez strony w dniu 1 marca 2010 r. o wykonanie elektrowni wiatrowej. Stronami tej umowy byli G. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. oraz J. S., prowadzący działalność gospodarczą w Polsce. Strony umowy były podmiotami prawa polskiego, umowa była realizowana na terytorium Polski, w toku postępowania strona nie powoływała się na możliwość skorzystania z norm prawa obcego. Skarżąca nie wykazała, że istnieją podstawy do analizowania stosunku prawnego łączącego strony na gruncie innego prawa niż prawo polskie zastosowania norm kolizyjnych zawartych w art. 28 ust. 1 p.p.m. w zw. z art. 14 ust. 2 rozporządzenia z 17 czerwca 2008 r., w związku z tym nie można przyjąć, że doszło do oczywistego naruszenia tych norm w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

8. Skarżąca nie wykazała też sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. Wskazując na naruszenie art. 65 § 1 k.c. i na dokonanie oczywiście wadliwej wykładni oświadczeń woli złożonych w korespondencji z 30 lipca 2010 r. oraz z 19 sierpnia 2010 r., skarżąca w istocie zmierza do podważenia oceny dowodów przeprowadzonych przez Sąd drugiej instancji. Uszło jej uwagi, że zgodnie z art. 398³ § 3 K.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

9. Mając to na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 a *contrario* k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 2 pkt 8 i § 10 ust. 4 pkt 2

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

jw